

våren, när snön högre upp smälter, tilltager nämligen vattenmassan så mycket, att äfven de klippformationer, som förorsaka forsarna, blifva mer eller mindre fullständigt betäckta af vattnet. Våren är också den enda årstid, på hvilken det är möjligt att fara igenom åtminstone de flesta af dessa forsar. Det är från mars till slutet af juni som floden har det högre vattenståndet, sålunda att det i allmänhet omkring den 21 maj når sin största höjd. Det oaktadt är farten mycket besvärlig och farlig; i synnerhet gälde detta på en tid, då konsten ännu icke gjort något för att minska svårigheterna. Därtill kom i forna dagar ännu en källa till faror, nämligen de vilda och rofgiriga folkstammar, som då bodde i dessa trakter (i 10:de århundradet pečenegerna), och som alltid voro redo att öfverfalla dem, som kommo i deras närhet. I synnerhet plögade de lägga sig i försåt vid forsarna, hvilka nödvändigt måste passeras af alla, som drogo söderut eller återvände söderifrån, och vid hvilka det tillika var svårt för de angripna att göra kraftigt motstånd; så blef t. ex. enligt NESTOR våren 973 den ryske storfursten Svjatoslav på sin återresa från Grekland vid forsarna öfverfallen och dödad af pečenegerna. I följd af dessa orsaker måste färden nedåt forsarna naturligtvis företagas med den största försigtighet, och det var icke rådligt att inlåta sig därpå utan i större, slutna skaror. Vi kunna således inse hvilken viktig och ingripande roll dessa forsar spelade i ryssarnas förbindelser med Konstantinopel, och det kan därför icke förundra oss, att KONSTANTIN i det omtalade kapitlet med synnerlig utförlighet uppehållit sig vid ryssarnas färd nedför dem.

Det ifrågavarande stället hos KONSTANTIN har följande lydelse²⁸: »De båtar, som gå från det yttre Ryssland (o: från landet på andra sidan Kijev) till Konstantinopel, komma dels från Novgorod, där Svjatoslav, son af Rysslands furste Igor (*Ingör*), residerar, dels också från borgen Smolensk och från Ljubeč och Cernigov och från Vyšegrad. Dessa